

Talouden sopeuttamishjelman jatkaminen vuosille 2025 - 2027

Khall 17.09.2024 § 175
306/00.02.01/2024

Kunnanvaltuusto on 7.12.2021 § 74 hyväksynyt sopeuttamishjelman vuosille 2022 - 2025. Sopeuttamishjelman tavoitteena oli vähintään 150.000 euron vuosittaiset toimenpiteet, joilla talouden tasapainoa voidaan saavuttaa taloussuunnitelmakaudella. Toimenpiteillä oli merkittävä vaikutus, että kunnan vuoden 2022 tilinpäätös saatiin tasapainoon ja lisäksi lopulta merkittävästi ylijäämäiseksi.

Kunnanvaltuusto päätti myös 9.10.2023 § 36 jatkaa talouden sopeuttamishjelmaa vuosille 2024 – 2026 ja että talouden sopeuttamishjelman toimenpiteet tulee tuoda valtuuston käsittelyyn vuoden 2023 loppuun mennessä vuoden 2024 talousarvion käsittelyn yhteydessä. Talouden sopeuttamishjelman toimenpiteiden tavoitteeksi asetettiin myös kunnan nettokustannusten alentaminen vuositasolla vähintään 150 000 euron edestä vuodesta 2024 alkaen.

Talouden sopeuttamishjelman vuodelle 2024 hyväksyttiin vuoden 2024 talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuustossa 12.12.2023 § 44.

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 27 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa.

Valtion harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavia toimenpiteitä. Alavieskan kunnan talouden osalta tulee myös jo ennakolta varautua yllättäviin tapahtumiin, joihin kaikkeen ei voida täysin varautua.

Kuntasektori on sote-uudistuksen jälkeen uudenaikaisessa tilanteessa. Kunnan menot ja tulot ovat puolittuneet ja verotulokertymä ja valtionosuudet ovat muutoksessa.

Vuoden 2025 alusta TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle ja Alavieskan kunta on mukana Ylivieska -Kalajoki-Nivala työllisyysalueella. Uusimman valtionosuuslaskelman mukaan kunnan valtionosuudet lisääntyvät ensi vuodelle vain 57.000 euroa. Periaatteessa ensi vuoden valtionosuuksissa on huomioitu lisääntyvät TE-palveluiden kustannukset noin 300.000 euroa, mutta samaan aikaan kaikkien kuntien valtionosuuksia on kokonaisuudessaan vähennetty mm. uusien Sote-siirtolaskelmien takia. Näin ollen kunnan tuloihin jää alustavien laskelmien mukaan noin 250.000 euron vaje. Toisaalta myös kuntaliiton tekemä vuoden 2025 verotuloennuste ei osoita kasvua verrattuna vuoden

2024 talousarvion lukuun vaikka henkilöstökustannuksissa on merkittävä paine voimassaolevan KVTES -sopimuksen korotusten takia, jonka voimassaolo päättyy 30.4.2025.

Vuoden 2025 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2026 – 2027 edellyttää, että talouden sopeuttamisohjelmaa jatketaan. Säästötarpeen oletetaan olevan tässä vaiheessa noin 250.000 euroa. Tämä on myös huomioitu talousarvio kehityksen valmistelussa. Talouden sopeuttamisohjelman tavoitteena tulisi olla kunnan nettokustannusten alentaminen eräitä tuloja lisäämällä ja eräitä menoeriä tarkistamalla alemmas sekä erityistä harkintaa henkilöstömenoissa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kari Pentti

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että

1. talouden sopeuttamisohjelmaa jatketaan vuosille 2025 - 2027,
2. talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteet tulee tuoda valtuuston käsittelyyn vuoden 2024 loppuun mennessä vuoden 2025 talousarvion hyväksymisen yhteydessä ja
3. talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteiden tavoitteeksi asetetaan kunnan nettokustannusten alentaminen vuositasolla vähintään 250 000 euron edestä vuodesta 2025 alkaen.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.